

Centre
Educatiu
Promotor
de la Salut

Taller d'elaboració de projectes de salut

Maria Ramos, Cristina Mayol, Regina Muntaner i Belen Alvite

Direcció General de Salut Pública i Participació. Conselleria de Salut i Consum

Centro de Estudios y Prevención Conductas Adictivas. Consell insular Eivissa

Sessió 2

1	Benvinguda	5'
2	Repàs a les graelles i projectes	55'
3	Avaluació dels projectes	10'
4	Objectius, activitats i indicadors	20'
5	Treball en grups	60'
	Descans	15'
6	Repàs als projectes	45'
8	Revisió apartats annex projecte	15'
9	Avaluació taller i tancament	15'

Perquè avaluar els projectes?

Per saber on estem i
amb què comptem

Per reflexionar sobre
la salut del centre

Per saber què
hem aconseguit
amb el projecte

Per ajudar-nos a
millorar el projecte
de salut i el programa

Tipus d'avaluació

Del programa CEPS

Del projecte de salut

Estructura:

El que hi ha i
com s'organitza

Procés:

El que es fa i
com ha anat

Resultats:

El que s'ha
aconseguit

- Composició comissió salut
- Núm. docents implicats
- Núm. esports que es poden jugar en el pati

- Satisfacció alumnat
- Núm. assistents taller
- Núm. pòsters presentats al concurs

- Disminució consum tabac
- Major adherència dieta mediterrània alumnat i famílies
- Disminució expulsions

Font: Adaptat de Donabedian

Avaluació de resultats

RESULTATS SOCIALS I DE SALUT	Resultats socials: Qualitat de vida, independència funcional, equitat...		Resultats de salut: Reducció de la mobilitat, discapacitat, mortalitat evitable...	
RESULTATS INTERMEDIS DE SALUT	Estils de vida saludables: Consum de tabac, activitat física, eleccions alimentàries, consum de alcohol i drogues...	Serveis sanitaris eficaços: Prestació de serveis preventius, accés als serveis sanitaris, adequació dels mateixos...	Entorns saludables: Entorn físic segur, condicions econòmiques i socials favorables per la salut, bon suministre d'aliments, accés restringit al tabac i al alcohol...	
RESULTATS DE LA PROMOCIO DE LA SALUT	Alfabetització per la salut: Coneixements relacionats amb la salut, actituds, motivació, intencions de conducta, habilitats personals, autoeficàcia...	Acció i influència socials: Participació comunitària, normes socials, "empoderament" de la comunitat, opinió pública...	Polítiques públiques saludables i practiques organitzatives: Declaracions polítiques, legislació, reglamentació, assignació de recursos, practiques organitzatives...	

En funció dels objectius del projecte:

Abordatge quantitatiu

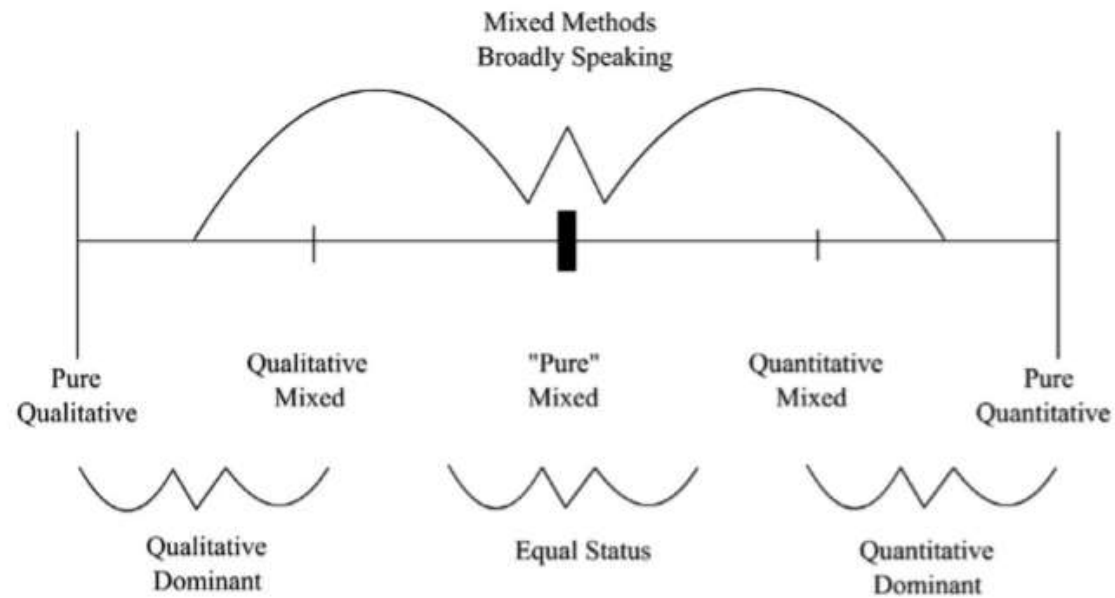

Abordatge qualitatiu

*Si be mesurar és comprendre,
no podem acceptar que comprendre és mesurar*
Mays i Pope

Graphic of the Three Major Research Paradigms, Including Subtypes of Mixed Methods Research

QUAL + quant

QUANT + qual

Abordatge quantitatiu

- Indicadors:
 - Numerador
 - Quocient
 - Índex
 - Escala
- Qüestionaris
- Enquestes

Abordatge qualitatiu

- Entrevistes:
 - Individuals
 - En grup
- Observació
- Revisió documental
- Imatges

Abordatge quantitatiu

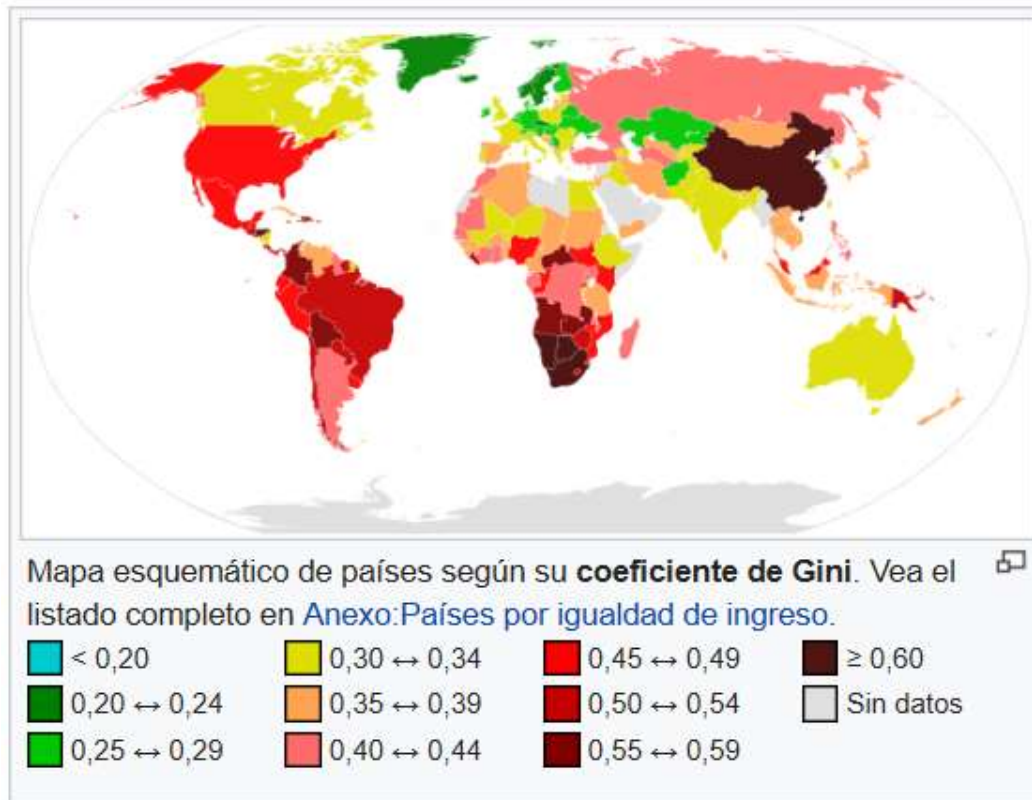
Número o Quocient:

Núm. alumnes que participen dels tallers: 70

En un centre de 200 alumnes: 35% han participat

En un centre de 2000 alumnes: 3'5% han participat

Índex o coeficient de Gini

$$G = \left| 1 - \sum_{k=1}^{n-1} (X_{k+1} - X_k)(Y_{k+1} + Y_k) \right|$$

Donde:

- G: **Coeficiente de Gini**
- X: Proporción acumulada de la variable población
- Y: Proporción acumulada de la variable ingresos

Segueixes una dieta mediterrània?

1. Feu servir l'oli d'oliva com a greix principal per cuinar? Sí/No
2. Quina quantitat d'oli d'oliva consumiu en total al dia? Cullerades soperes (al dia)
3. Quantes racions de verdura o hortalisses consumiu al dia? Racions crues (al dia)/Racions cuinades (al dia)
4. Quantes peces de fruita consumiu al dia? Peces de fruita (al dia)
5. Quantes racions de carn vermella, hamburgueses, salsitxes o embotits consumiu al dia? Racions (al dia)
6. Quina quantitat de mantega, margarina o nata consumiu al dia? Racions (al dia)
7. Quantes begudes carbonatades i/o ensucrades (refrescos, coles, tòniques, bíter) consumiu al dia? Begudes (al dia)
8. Beveu vi? Quina quantitat en consumiu a la setmana? Tassons o copes (a la setmana)
9. Quantes racions de llegums consumiu a la setmana? Racions o plats (a la setmana)
10. Quantes racions de peix-marisc consumiu a la setmana? (Racions o plats (a la setmana)
11. Quantes vegades consumiu rebosteria comercial (no casolana) com ara galetes, flams, dolç o pastissos a la setmana? Cops (a la setmana)
12. Quantes vegades consumiu fruita seca a la setmana? Cops (a la setmana)
13. Consumiu preferentment carn de pollastre, indiot o conill en comptes de vedella, porc, hamburgueses o salsitxes? Si/No
14. Quantes vegades a la setmana consumiu els vegetals cuinats, la pasta, l'arròs o altres plats amanits amb salsa de tomàquet, all, ceba o porro, elaborada a foc lent amb oli d'oliva (sofregit)? Cops (a la setmana)

Estudi
PREDIMED

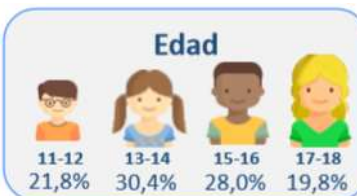

Estudio HBSC-2018

RESULTADOS

Resultados con toda
la muestra de
BALEARES

Total de participantes
en BALEARES:
2.612 adolescentes

III. Tu vida, tu salud, tu bienestar Estudio HBSC-2018

I. Estilos de Vida

Estudio HBSC-2018

No ha consumido en los últimos 30 días...

Sólo se pregunta de 15 años en adelante

SEGON ESTUDI DE LA PREVALENCIA DE L'OBESITAT INFANTIL I JUVENIL A LES ILLES BALEARS

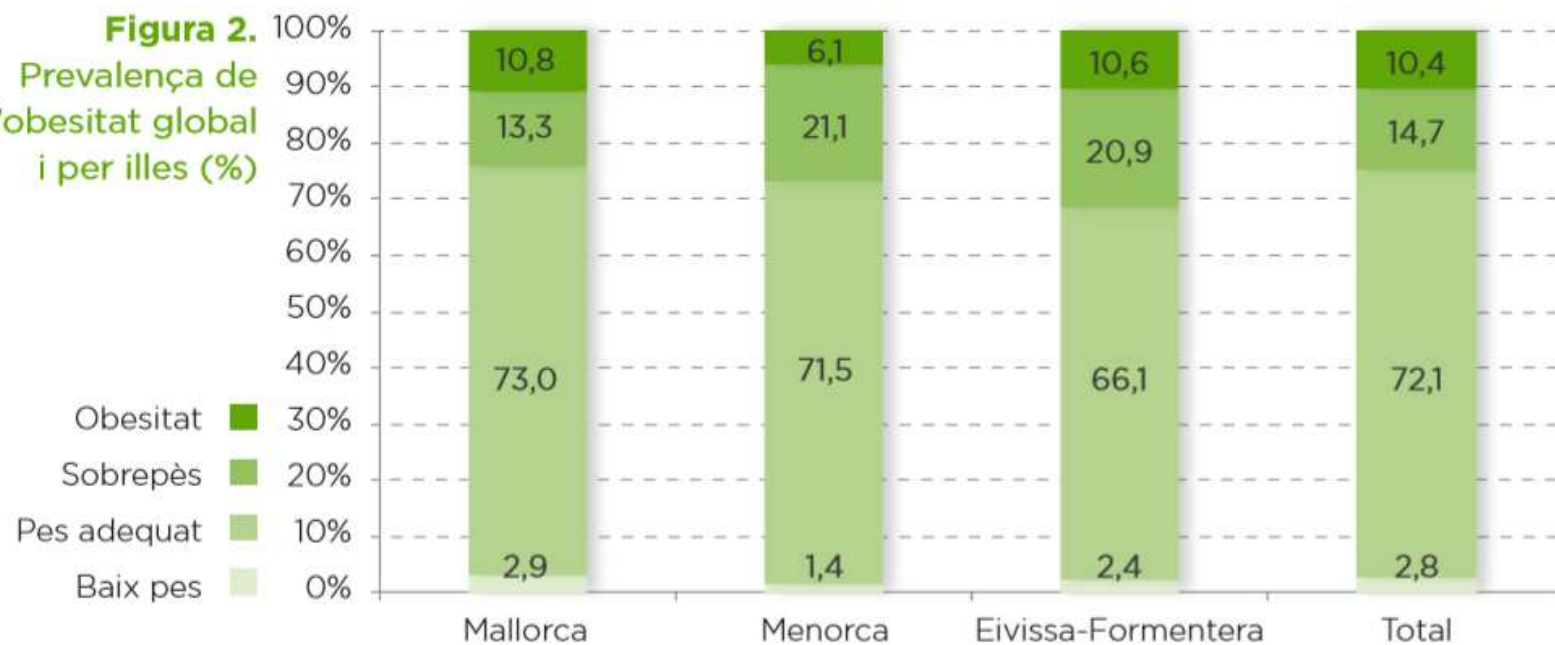
(EPOIB-II) 2016-17

G CONSELLERIA
O SALUT I CONSUM
I DIRECCIÓ GENERAL
B SALUT PÚBLICA
I PARTICIPACIÓ

<http://www.caib.es/sites/promociosalut/ca/portada/>

Figura 2.
Prevalença de
l'obesitat global
i per illes (%)

SEGON ESTUDI DE LA PREVALENCIA DE L'OBESITAT INFANTIL I JUVENIL A LES ILLES BALEARS

(EPOIB-II) 2016-17

G CONSELLERIA
O SALUT I CONSUM
I DIRECCIÓ GENERAL
B SALUT PÚBLICA
/ I PARTICIPACIÓ

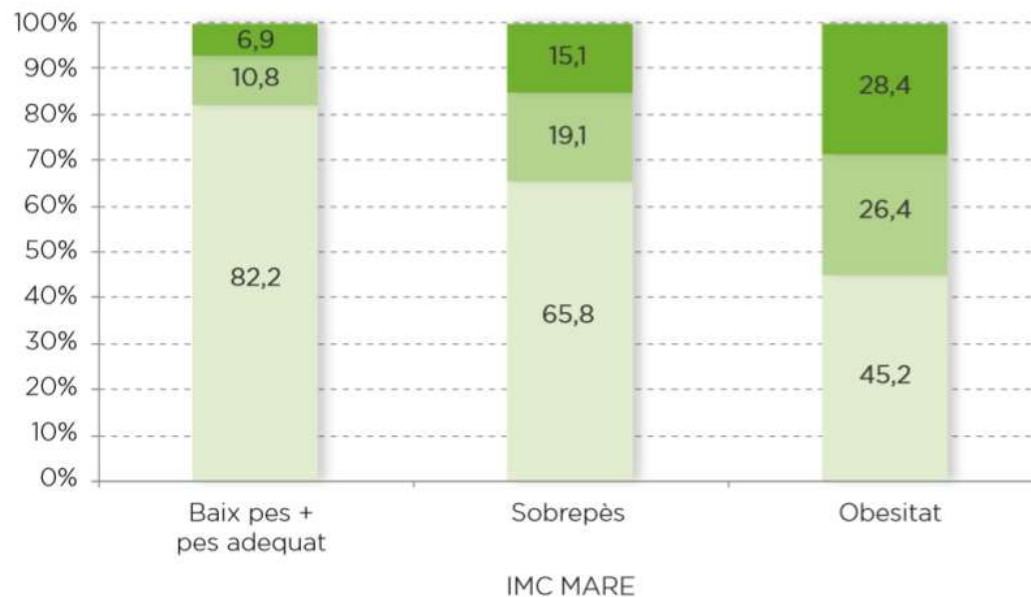
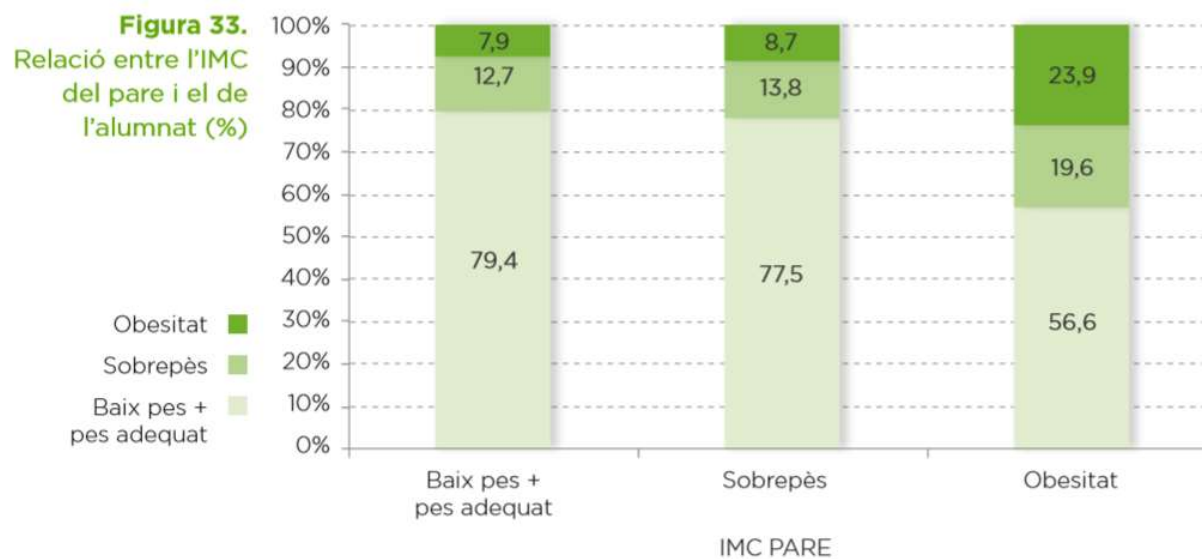

Figura 32. Relació entre l'IMC de la mare i el de l'alumnat (%)

■ Obesitat
■ Sobrepès
■ Baix pes+ pes adequat

E S T U D E S

2018-2019

Encuesta sobre uso de drogas en enseñanzas secundarias en España

Ministerio de Sanidad, Consumo y Bienestar Social

Secretaría de Estado de Servicios Sociales

Delegación del Gobierno para el Plan Nacional sobre Drogas

Madrid, 19 de noviembre de 2019

Consumo de drogas

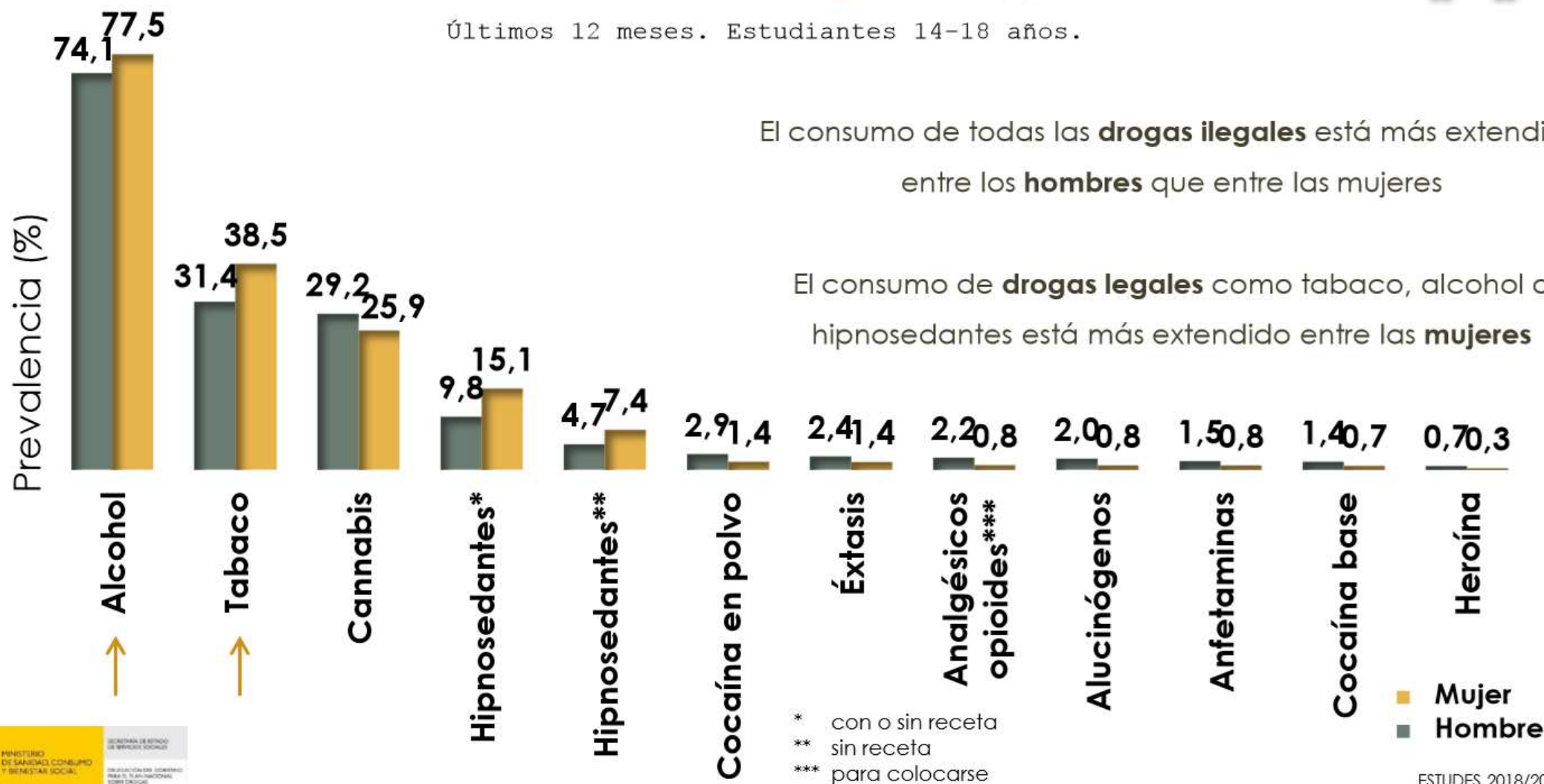

Prevalencia de consumo por sexo (%).

Últimos 12 meses. Estudiantes 14-18 años.

El consumo de todas las **drogas ilegales** está más extendido entre los **hombres** que entre las mujeres

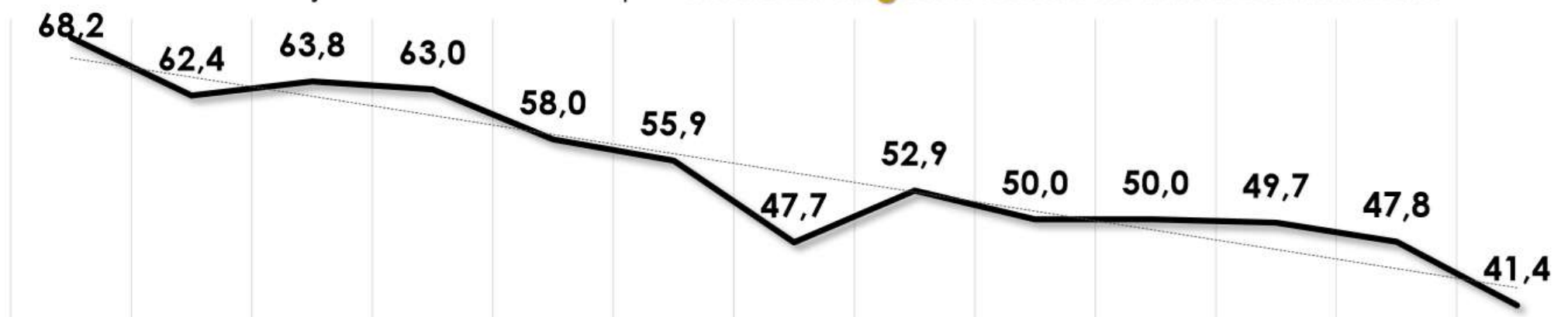
El consumo de **drogas legales** como tabaco, alcohol o hipnosedantes está más extendido entre las **mujeres**

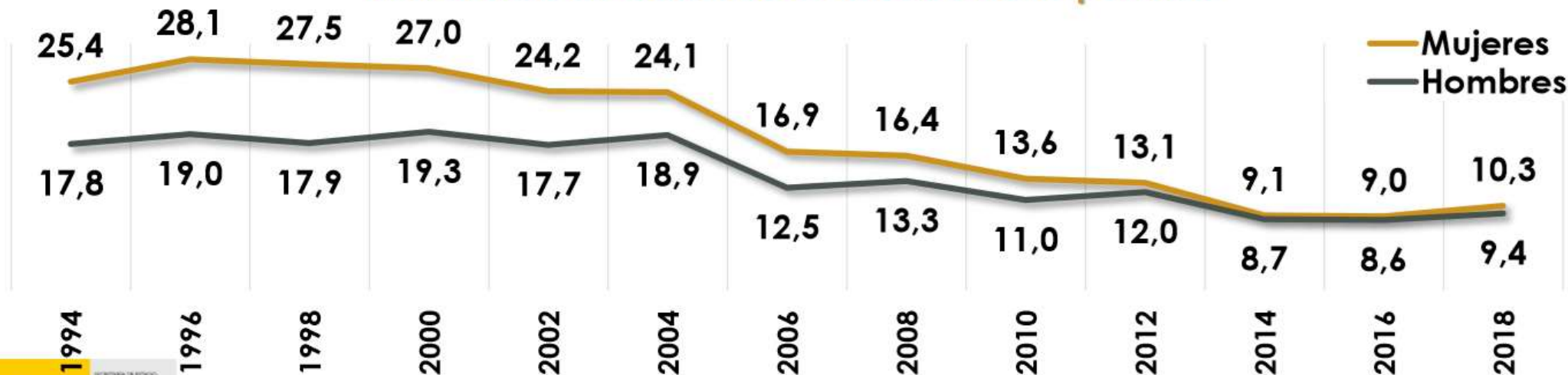
ESTUDES 2018/2019. OEDA

Consumo de tabaco

Porcentaje de estudiantes que **viven en hogares donde se fuma diariamente**

Prevalencia de consumo de tabaco diario por sexo

Uso compulsivo de internet (CIUS $\geq$ 28)

Prevalencia uso compulsivo de internet (CIUS $\geq$ 28)

entre todos los estudiantes de 14-18 años

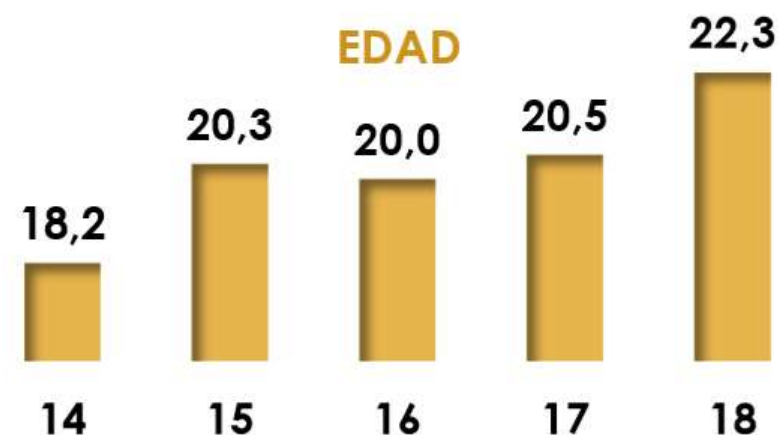
14-18 años

SEXO

EDAD

Evolución prevalencia (%)

The Compulsive Internet Use Scale (CIUS)

- 14 preguntas
- Puntuación total **56 puntos**
- Uso compulsivo de internet **28 puntos o más.**

Abordatge qualitatiu

"My shoes. I'm afraid of that I will trip while running because of my shoelaces."

"I can't understand, why there is a parking area so close to fabulous forest, where we use to play."

Eskola S, Tossavainen K, Bessems K, Sormunen M. **Children's perceptions** on factors related to physical activity in schools. (submitted)

"Adults at school, they limit us too much."

Abordatge qualitatiu

● salud y juventud

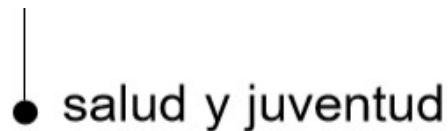
Mariano Hernán, María Ramos y Alberto Fernández
Escuela Andaluza de Salud Pública

Edita:
Consejo de la Juventud de España
Montera, 24 - 6ª Planta - 28013 Madrid
Tel.: 91 701 04 20 - Fax: 91 701 04 40
E-mail: info@cje.org
Internet: <http://www.cje.org>

NIPO: 213-02-002-6
ISBN: 84-921107-9-1
Depósito Legal: M-

"En la escuela falta mucha más educación... Estamos en una etapa en que todavía en un colegio la gente dice pene y toda la clase se ríe y se muere de risa. Y eso es porque falta educación, y porque falta cultura, y porque no se lo han enseñado bien, y porque no hay un buen plan de estudios para eso. Tanto para eso como para drogadicción, como para todos los temas que tienen que ver contigo. Y sin embargo, se enseñan otras cosas que no tienen que ver contigo" (GF7)

Abordatge qualitatiu

Mariano Hernán, María Ramos y Alberto Fernández
Escuela Andaluza de Salud Pública

Edita:
Consejo de la Juventud de España
Montera, 24 - 6ª Planta - 28013 Madrid
Tel.: 91 701 04 20 - Fax: 91 701 04 40
E-mail: info@cje.org
Internet: <http://www.cje.org>

NIPO: 213-02-002-6
ISBN: 84-921107-9-1
Depósito Legal: M-

"Yo creo que no, pero desde luego sí que nos creemos muy informados. Todo el mundo se informa cuando lo prueba... Yo creo que toda la información que hay es que la gente pasa de ella porque no vale para nada, lo único que te dice es que la droga es mala, que no la pruebes. Ellos te dicen la droga te va a matar, y tú te metes una raya te pones de puta madre y al día siguiente te levantas y no te ha matado, pues te sigues poniendo" (GF9)

Abordatge qualitatiu

Mariano Hernán, María Ramos y Alberto Fernández
Escuela Andaluza de Salud Pública

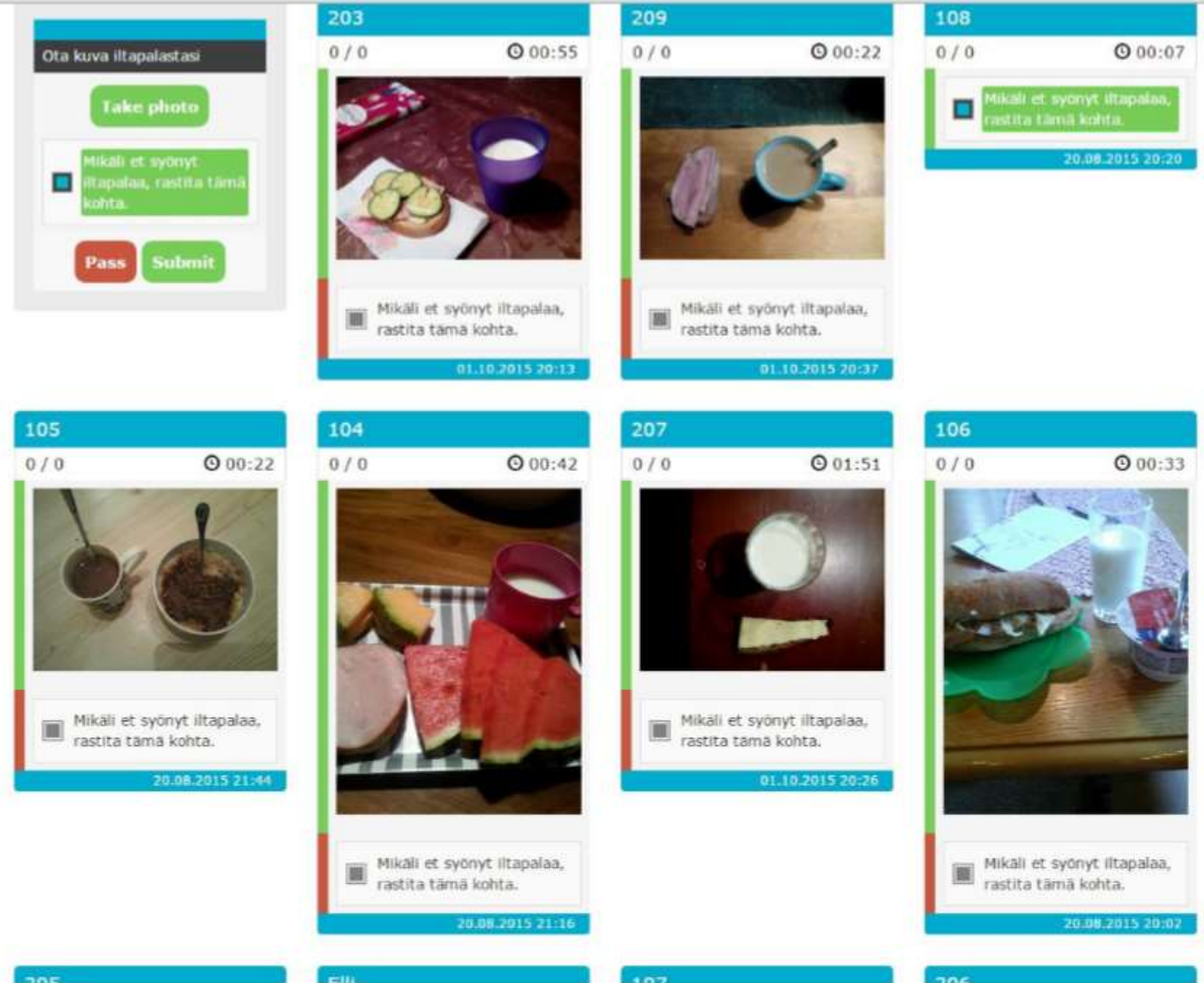
Edita:
Consejo de la Juventud de España
Montera, 24 - 6ª Planta - 28013 Madrid
Tel.: 91 701 04 20 - Fax: 91 701 04 40
E-mail: info@cje.org
Internet: <http://www.cje.org>

NIPO: 213-02-002-6
ISBN: 84-921107-9-1
Depósito Legal: M-

" Te dan la información en bruto, sin procesar... hay mucho barullo, y ese barullo que se da como información, pues puede crear más desinformación al final... se necesita profundizar, y es una sociedad que no profundiza, que no tiene interés, que no tiene tiempo... Esa comunicación a través de lo emocional, gestionar los sentimientos... no hay escuela de salud en ese aspecto, estamos dañados" (GF10)

Photographic data

Sormunen M, Miettinen H. 2017. Health behavior tracking via mobile game: A case study among school-aged children. *Cogent Education* 4: 1311500. DOI: 10.1080/2331186X.2017.1311500

ENTORN ALIMENTARI EN CENTRES EDUCATIUS: VALORACIÓ DE L'OFERTA COMPLEMENTÀRIA (MEABBS) I PERCEPCIÓ DE L'ALUMNAT

Direcció General de Salut Pública i Participació

Direcció General d'Innovació i Comunitat Educativa

IDISBA (Grup de Epidemiologia Nutricional i Fisiopatologia Cardiovascular i Grup GISPIB) i CIBER-OBN

Gabinet técnicoassistential. Servei de Salut de les Illes Balears

De casa (Beatriz Colom)

«[Si dus el berenar de casa] pots decidir què berenes i com: si ho fas en companyia, si dus menjar sa... Si no dus res de casa, a l'institut tens menys opcions.»

ENTORN ALIMENTARI EN CENTRES EDUCATIUS: VALORACIÓ DE L'OFERTA COMPLEMENTÀRIA (MEABBS) I PERCEPCIÓ DE L'ALUMNAT

Direcció General de Salut Pública i Participació

Direcció General d'Innovació i Comunitat Educativa

IDISBA (Grup de Epidemiologia Nutricional i Fisiopatologia Cardiovascular i Grup de Recerca en Salut Pública i Comunitat) i CIBER-OBN

Gabinet tecnicoassistencial. Servei de Salut de les Illes Balears

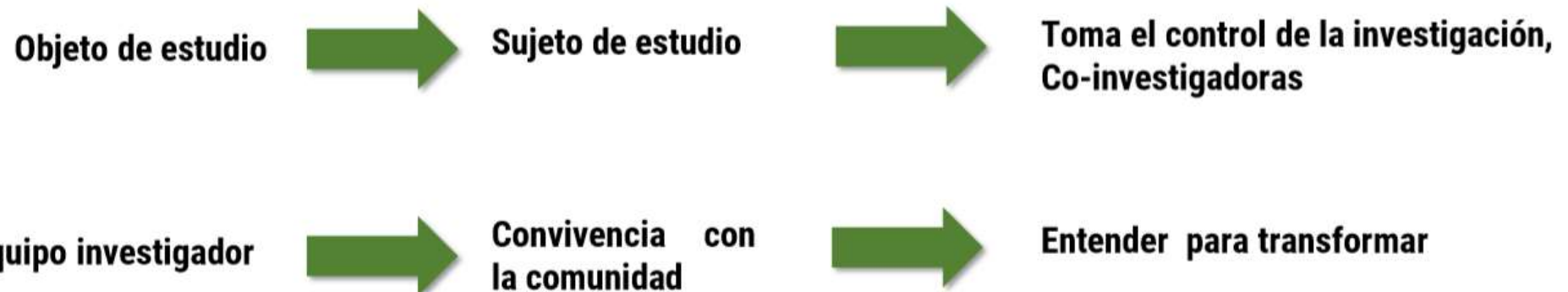
Dia de la fruita (Maria Martínez)

«Només mengen fruita quan la donen tallada i no han de pagar res.»

Investigación Acción Participativa

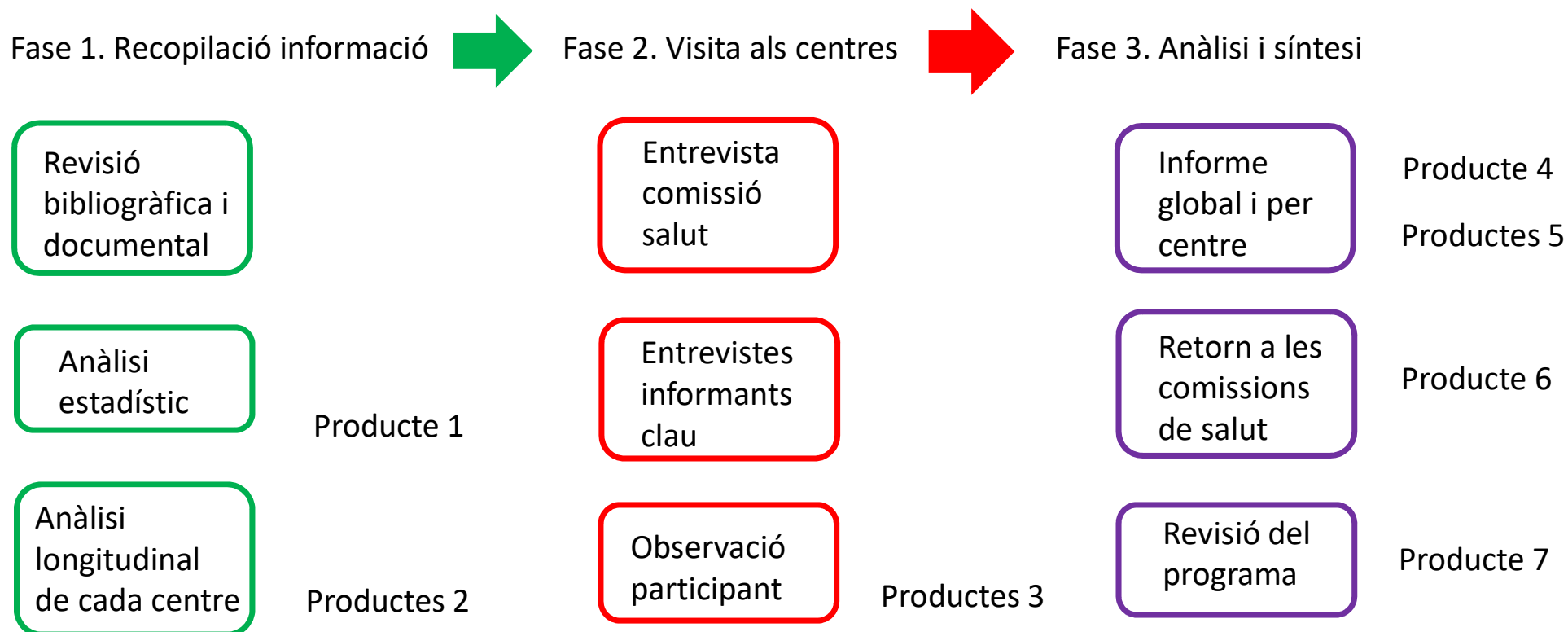

G CONSELLERIA
O SALUT I CONSUM
I DIRECCIÓ GENERAL
B SALUT PÚBLICA

Centre
Educatiu
Promotor
de la Salut

Avaluació programa Centres educatius promotors de la salut (Avalu-CEPS)

G CONSELLERIA
O SALUT I CONSUM
I DIRECCIÓ GENERAL
B SALUT PÚBLICA
/ I PARTICIPACIÓ

Maria Ramos Monserrat

Servei Promoció de la Salut

Direcció General de Salut Pública i Participació

mramos@dgsanita.caib.es

promociosalut@dgsanita.caib.es